Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-107 d.d. 28 februari 2014
(mr. P.A. Offers, voorzitter, drs. L.B. Lauwaars en mr. B.F. Keulen, leden en mevrouw mr. I.M.L. Venker, secretaris)

Samenvatting

Aan het woonhuis van Consument is waterschade ontstaan bij het vullen van het in de kelder aangelegde zwembad. Aangeslotene en Consument hebben overeenstemming bereikt over het inschakelen van een expert om de oorzaak en omvang van de schade vast te stellen; er is geen contra-expertise verricht. Bij beoordeling van de dekking dient dus te worden uitgegaan van het rapport van de expert die door Aangeslotene, in overleg met Consument, is ingeschakeld. Volgens deze expert is de hoofdoorzaak van de schade gelegen in een niet-waterdichte p.v.c.-verbinding en is sprake van een ontwerpfout van de pompinstallatie door de onderaannemer. Als door Aangeslotene gesteld en door Consument niet weersproken, neemt de Commissie aan dat het aan het licht komen van een fout van de aannemer, waarvan in dit geval sprake is, niet kan worden aangemerkt als een plotseling opgetreden defect. Dit brengt naar het oordeel van de Commissie mee dat de door Consument geleden schade aan het woonhuis niet het gevolg is van een onder de verzekering gedekte gebeurtenis. De Commissie wijst de vordering van Consument af.

Consument,

tegen

Soester Onderlinge Brandverzekering UA, gevestigd te Soest, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- de brief van de advocaat van Consument van 24 december 2012 met daarbij het door Consument ondertekende vragenformulier met bijlagen, ingekomen op 27 december 2012;
- de brieven met bijlagen van de advocaat van Consument van 19 februari 2013 en 12 april 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument en
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 22 januari 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
3.1. Consument heeft bij Aangeslotene een opstalverzekering gesloten voor een haar in eigendom toebehorend woonhuis, inclusief kelder en bijgebouw, dat op 16 november 2010 door de aannemer is opgeleverd.
3.2. In de op deze verzekering toepasselijke bijzondere voorwaarden is bepaald:
"1. Dekking
De verzekering dekt schade aan het gebouw als gevolg van:
(…)
1.9 Water of stoom
Onvoorzien gestroomd of overgelopen uit leidingen, toestellen en sanitair, mits deze zijn aangesloten op een verwarmingsinstallatie of waterleiding, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of bevriezing. Voorts: terugstromend water uit afvoerbuizen, putten en riolen en water onvoorzien uitgestroomd uit aquaria en waterbedden.(…)"
3.3. In opdracht van Consument zijn door [X] B.V. op de begane grond installatievoorzieningen van een zwembad gerealiseerd en opgeleverd. De aannemer heeft in de gehele kelder en onder het zwembad een zwevende vloer aangelegd en de bouwkundige constructie van het zwembad gebouwd. De werktuigbouwkundige installaties van het zwembad, waaronder de pomp en de pompput, zijn door de onderaannemer geïnstalleerd. De installatie van het zwembad is in overleg met en met goedkeuring van de aannemer door [X] B.V. aangesloten op de pompput.
3.4. Op 9 december 2011 is waterschade aan het woonhuis ontstaan. In overleg met Consument heeft Aangeslotene een expert opdracht gegeven onderzoek naar de oorzaak en omvang van de schade te doen. De schade is ook onderzocht door een expert in opdracht van de Y-verzekeraar. De experts en de aannemer hebben de schadelocatie tegelijk bezocht.
3.5. In het expertiserapport van 8 april 2011 van de door Aangeslotene ingeschakelde expert staat over de toedracht en oorzaak van de schade, voor zover van belang, het volgende:
"Het verzekerd object betreft een nieuwbouw woning welke op 16 november 2010 is opgeleverd. Het betreft een ruime luxe afgewerkte woning met een inpandig zwembad. De woning is geheel onderkelderd en bevinden zich in de kelder o.a. de technische installatie voor het zwembad, c.v.-installatie, alsmede speelruimte voor de kinderen. (…)
Op 9 december 2010 heeft [Consument] het zwembad bijgevuld na telefonisch overleg met de leverancier [[X] B.V.] van het zwembad en de pompfilterinstallatie behorend bij het zwembad.
Het water wordt via een buffervat (foto 1) in het zwembad gepompt. Op de toevoerkraan van het buffervat zit een afsluitklep die de toevoer van water afsluit op het

moment dat het water een bepaald niveau heeft bereikt. Deze afsluiter heeft niet gefunctioneerd, waardoor het water door is blijven stromen.

De filterpomp (foto 4) was door [Consument] uitgezet, echter is volgens [Consument] later gebleken dat de pomp ook bij ingeschakelde toestand niet functioneerde. Volgens [Consument] heeft [[X] B.V.] de bedrading van de filterunit niet aangesloten en is later de gehele besturingskast van de pompinstallatie vervangen. Tevens heeft een terugslagklep niet gefunctioneerd doordat er volgens de installateur vuil tussen zat en daarom niet afsloot.

Op het buffervat is een overloop (foto 2 en 3) aangesloten, waardoor bij een te hoog waterniveau het water naar de riolering wordt afgevoerd. Het water wordt vervolgens door de p.v.c.-leiding naar de pompput (foto 5 en 6) gevoerd die vervolgens via een vlotter aanslaat om het water naar de hoger gelegen buiten riolering te pompen. De pomp is echter niet aangeslagen op het moment dat dit moest gebeuren en heeft het alarm van deze pomp ook niet gefunctioneerd.

Door installatiebedrijf [Y], die als onderaannemer van [de aannemer] o.a. de riolering heeft aangelegd, is vastgesteld dat de lijmverbindingen van de p.v.c.-leidingen die aansluiten op de pompput, niet waterdicht waren, waardoor het water uit het systeem kon stromen met alle gevolgen van dien.

Het komt er dus op neer dat een opeenschakeling van gebreken en disfunctioneren van de technische installatie, met als hoofdoorzaak de rioleringsbuizen bij de pompput die niet waterdicht waren, er toe hebben geleid dat er een forse waterschade in de kelder is ontstaan.

(…)"

De expert heeft de schade geraamd op € 64.095,58 en daarbij opgemerkt dat de schade definitief kan worden vastgesteld na droging van de constructieve onderdelen.

3.6. In het rapport van de expert die in opdracht van de Y-verzekeraar onderzoek heeft gedaan, van datum 16 mei 2011, staat, voor zover van belang:

"Oorzaak

De uiteindelijke lekkage is ontstaan door het falen van diverse beveiligingsystemen en pompen, waaronder een defecte terugslagklep, een niet-werkende filterpomp en het alarm van de filterpomp van het zwembad. Deze onderdelen zijn onderdeel van het werk van [[X] B.V.].

Uiteindelijk is het water in de pompput van verzekerde gekomen. Echter, de vlotter van de pompput is niet aangeslagen. Ook is het alarm in de pompput volgens opgave niet aangegaan. De pompput van verzekerde was niet berekend op de grote hoeveelheid water afkomstig van het zwembad. De pompput is puur voor het afvoeren van het rioleringswater van de kelder, wat kleine hoeveelheden betreft. Wel was de onderaannemer van verzekerde op de hoogte van het feit dat er een mogelijkheid was dat eventueel water vanuit het zwembad in de pompput terecht kon komen. Echter, het ging, volgens opgave, over zeer kleine hoeveelheden.

Volgens de installateur zijn de installaties in de pompput gaan drijven door de grote hoeveelheid water. Hierdoor hebben waarschijnlijk de vlotter en het alarm niet gefunctioneerd. De volgende dag functioneerden de genoemde onderdelen weer normaal."

3.7. De expert heeft in opdracht van Aangeslotene op 25 mei 2012 aanvullend, onder meer en voor zover van belang, het volgende gerapporteerd.

"In feite komt het er dus op neer, dat de toevoer van een hoeveelheid water bij een geopende waterkraan door de pompinstallatie niet afgevoerd kon worden, alhoewel het systeem wel ontworpen is om een dergelijke hoeveelheid water te kunnen afvoeren, gezien de aanwezigheid van een toilet en douche in de kelder. Hierbij heeft dus mede een rol gespeeld, dat door het disfunctioneren van de terugslagklep de riolering onder druk is komen te staan door de waterleidingdruk.

Hoewel sprake is van een aaneenschakeling van defecten en/of disfunctioneren van diverse onderdelen, is uiteindelijk het niet waterdicht zijn van de p.v.c. verbinding, waardoor water uit het systeem kon stromen, de oorzaak van de ontstane waterschade. Dat de p.v.c. verbinding slecht verlijmd was, en mede is gaan lekken door de waterleidingdruk op het rioleringssysteem, hebben wij niet kunnen vaststellen doordat de sporen reeds waren verwijderd door de reparateur.

Het feit dat een als drukloos ontworpen rioleringssysteem nu wel onder druk is komen te staan, roept dan ook vragen op bij het ontwerp van de installatie in de kelder. (…) In het aangelegde systeem bij verzekerde is het dus mogelijk dat de druk van de drinkwaterleiding ca. 2 bar, het binnenrioleringsstelsel onder druk kan zetten hetgeen niet is toegestaan. Ook mag volgens de fabrikant van de pompen er op de pompinstallatie geen druk komen staan.
Er is dus ook sprake van een ontwerpfout."

3.8. Als gevolg van de overstroming is water in de bouwkundige put gekomen waarna het zich over de betonnen constructievloer van de kelder heeft verspreid en in de wanden van de kelder is getrokken. Hierdoor is het stuc- en tegelwerk beschadigd. Verder zijn plinten gedeeltelijk losgekomen en is het water in de houten stijlen deurkozijnen getrokken waardoor het schilderwerk is onthecht. Door het water is ook de betimmering om een audio-visuele ruimte beschadigd.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert van Aangeslotene dekking onder de verzekering voor de op 9 december 2010 ontstane schade.

4.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:
De schade die op 9 december 2010, en dus na de oplevering van het zwembad op 28 oktober 2010, is ontstaan, is gedekt onder artikel 1.9 van de bijzondere voorwaarden. Voor verzekerde is onvoorzien water uit leidingen gestroomd doordat verschillende onderdelen van het pompsysteem als gevolg van een reeks van plotseling opgetreden defecten niet functioneerden. Dit waren achtereenvolgens de automatische afsluitklep van de buffervatkraan, de filterpomp van het buffervat, de terugslagklep, de pomp en het alarm van de pompput. Dit volgt ook uit het rapport dat in opdracht van de Y-verzekeraar is opgesteld. Deze expertise dient als contra-expertise te worden aangemerkt. De hoofdoorzaak is gelegen in een defect aan het begin van de causaliteitsketen en meer in het bijzonder in de defecte terugslagklep.

De defecten zijn plotseling opgetreden. Consument heeft het zwembad al in gebruik gehad en de pompput was voor de wasmachine, de douche en het toilet ook al langer in gebruik. Indien de defecten aanwezig waren, dan zou de schade eerder zijn ontstaan. Uit de omstandigheid dat Consument het zwembad al een keer vol en weer leeg heeft laten lopen volgt dat de defecten later plotseling zijn opgetreden.
De hoeveelheid water die door de reeks defecten vrij kwam, was zo groot dat de schade ook zou zijn ontstaan wanneer de leiding wel waterdicht zou zijn geweest. De oorzaak van de schade kan dus niet zijn gelegen in de niet-waterdichte p.v.c.-verbinding.
Het staat niet vast dat de leidingen al niet-waterdicht waren ten tijde van het evenement; de lekkage van de leidingen zou ook een gevolg van de plotselinge waterstroom kunnen zijn.
De schade is nog niet hersteld. Consument heeft een gespecificeerde begroting voor herstel overgelegd.

Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
Gelet op de door de experts geconstateerde tekortkomingen aan de installatievoorzieningen, was het zwembad op de schadedatum nog niet opgeleverd. Het door Consument overgelegde opleveringsrapport doet hieraan niet af.
In overleg met Consument heeft Aangeslotene een expert ingeschakeld. Er was dus geen aanleiding om contra-expertise te laten verrichten. Het onderzoek dat in opdracht van de Y-verzekeraar is gedaan, kan niet als contra-expertise worden aangemerkt. Bij beoordeling van de dekking dient dus te worden uitgegaan van het rapport van de expert.
De hoofdoorzaak van de schade is volgens de expert het lek in de p.v.c.-leiding; dit is de enige plaats waar het water kan zijn uitgestroomd. Deze oorzaak ligt aan het begin van de causaliteitsketen. De schade is het gevolg van een constructiefout van de onderaannemer en niet van een plotseling opgetreden defect of een reeks plotseling opgetreden defecten die met elkaar samenhangen. Deze defecten waren al aanwezig en dienen derhalve als ‘verborgen gebreken’ te worden aangemerkt. De omstandigheid dat deze fouten van de (onder)aannemer later aan het licht zijn gekomen, betekent niet dat er plotseling een defect is opgetreden.

Het systeem waarmee het zwembad vol- en leegloopt is een ander systeem dan het systeem dat hier in werking had moeten treden. Uit de omstandigheid dat het zwembad eerder al is gevuld en weer is leeggelopen kan dus niet volgen dat plotseling een defect is opgetreden.
Aangeslotene wijst de begroting van de schade door Consument van de hand. Er zijn geen facturen voor herstelwerkzaamheden overgelegd.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie dient te beoordelen of Aangeslotene terecht uitkering heeft geweigerd op grond van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden.

5.2. Partijen verschillen van mening over de vraag wat als oorzaak van de schade dient te worden aangemerkt. Uit het relaas van partijen en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, blijkt dat Aangeslotene en Consument overeenstemming hebben bereikt over het

inschakelen van een expert om de oorzaak en omvang van de schade vast te stellen. Er is geen contra-expertise verricht. Het onderzoek dat in opdracht van de Y-verzekeraar van de aannemer is gedaan, kan niet als contra-expertise worden aangemerkt. Bij beantwoording van de vraag of de oorzaak is gedekt onder de opstalverzekering dient derhalve te worden uitgegaan van de oorzaak zoals de expert deze heeft vastgesteld. Volgens zijn rapporten is de hoofdoorzaak van de schade gelegen in een ontwerpfout van de pompinstallatie door de onderaannemer en meer in het bijzonder een niet-waterdichte p.v.c.-verbinding. De expert heeft, gelet op de aanvulling op zijn rapport zoals weergegeven in de brief van 25 mei 2012, niet kunnen vaststellen dat het lek in de verbinding is ontstaan door de druk van het water op het systeem omdat de sporen door de reparateur waren verwijderd. De Commissie gaat dus uit van de niet-waterdichte p.v.c.-verbinding als oorzaak.

5.3. De volgende vraag die ter beantwoording voor ligt, is of de door de expert vastgestelde oorzaak, te weten de niet-waterdichte p.v.c.-verbinding, moet worden aangemerkt als een plotseling opgetreden defect in de zin van het hierboven onder 3.2 geciteerde artikel 1.9 van de bijzondere voorwaarden. Als door Aangeslotene gesteld en door Consument niet weersproken, neemt de Commissie aan dat het aan het licht komen van een fout van de aannemer, waarvan in dit geval sprake is, niet kan worden aangemerkt als een plotseling opgetreden defect. Ook overigens is niet gebleken dat het lek in de p.v.c.-verbinding een plotseling opgetreden defect is. Dit brengt naar het oordeel van de Commissie mee dat de door Consument geleden schade aan het woonhuis niet het gevolg is van een onder de verzekering gedekte gebeurtenis.

5.4. Hetgeen hiervoor is overwogen, leidt tot de conclusie dat de vordering van Consument wordt afgewezen. Al hetgeen partijen verder nog hebben aangevoerd, kan niet tot een andere beslissing leiden en zal onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst bij wege van bindend advies de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.